
Konkurs na pracę z dziedziny integracji i filozoficznych problemów nauk szczegółowych

---

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 20/2, 418-419

1975

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W ostatnich dniach pobytu w Polsce N. A. Woskresienska na zebraniu Zespołu Historii Nauk Geologicznych Muzeum Ziemi przedstawiła ocenę zawartości spuścizny Bohdanowicza, wskazując m.in. na nieznanne radzieckim historykom kontakty Bohdanowicza ze swymi uczniami z Instytutu Górniczego z Petersburga, rozszanymi w okresie międzywojennym niemal po całym świecie. Na prośbę kierownictwa Muzeum Ziemi N. A. Woskresienska wyraziła zgodę na opublikowanie naukowych rezultatów swej wizyty w Polsce w jednym z periodyków specjalistycznych ukazujących się w naszym kraju.

W dniach od 4 do 11 XII 1974 na zaproszenie Zakładu Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN przebywali w Polsce prof. W. W. Tichomirow oraz kand. nauk G. P. Chomuzuri z Instytutu Geologii AN ZSRR w Moskwie. Prof. Tichomirow, przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Historii Geologii, a zarazem przewodniczący komitetu krajowego polsko-radzieckich sympozjów z historii geologii i geografii, zainteresowany był przede wszystkim sprawami organizacji kolejnego spotkania radzieckich i polskich historyków nauki. W związku z tym przeprowadził on rozmowy z dyrektorami Zakładu Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN oraz Muzeum Ziemi, prof. J. Miąso i doc. K. Jakubowskim. W rozmowach tych uczestniczyli ponadto kand. nauk G. P. Chomizuri, sekretarz generalny Międzynarodowego Komitetu Historii Geologii prof. K. Maślankiewicz, prof. J. Babicz, doc. Z. Wójcik. Uzgodniono, że kolejne trzecie sympozjum polsko-radzieckie odbędzie się w Polsce w 1977 r. w nawiązaniu do stulecia zgonu Aleksandra Czekanowskiego. Zakład Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN oraz Muzeum Ziemi PAN wspólnie z instytucjami naukowymi Wrocławia, podejmie się organizacji tego sympozjum.

W dniu 9 XII prof. Tichomirow, kand. nauk G. P. Chomizuri oraz prof. J. Babicz spotkali się we Wrocławiu z tamtejszymi badaczami obszarów polarnych i historykami nauk geograficznych i geologicznych: prof. A. Jahnem — Prezesem Oddziału PAN, prof. K. Maślankiewiczem, prof. S. Szczepankiewiczem, doc. B. Baranowskim i dr J. E. Piaseką. Na spotkaniu tym ustalono, że projektowane sympozjum odbędzie się w połowie 1977 r. we Wrocławiu. Zostanie ono poświęcone polskiemu oraz rosyjskim i radzieckim badaniom obszarów polarnych. W referatach zostaną uwypuklone elementy współpracy uczonych obu krajów podczas pracy na terenach dalekiej północy i dalekiego południa. Omówione zostaną także inne problemy dawniejszych badań krajów polarnych, interesujące obie strony.

Uzgodniono także, że pracami Komitetu Organizacyjnego kierować będzie prof. J. Babicz, do którego należy nadsyłać wszelkie propozycje związane z kolejnym spotkaniem radzieckich i polskich historyków geologii i geografii. Pełny skład komitetów organizacyjnych obydwu stron zostanie ustalony w najbliższej przyszłości.

Józef Babicz, Zbigniew Wójcik

KONKURS NA PRACĘ Z DZIEDZINY INTEGRACJI I FILOZOFICZNYCH PROBLEMÓW NAUK SZCZEGÓŁOWYCH

Redakcja „Studiów Filozoficznych” oraz nowego kwartalnika „Dialectics and Humanism” ogłasza konkurs pt. *Nauki, technologia i współczesny obraz świata* na pracę naukową poświęconą szeroko rozumianej problematyce interdyscyplinarnej i integracyjnej. Tematyka konkursu nie jest poddana sztywnym ograniczeniom i obejmuje m.in. takie zagadnienia, jak: 1. Filozoficzne problemy integracji nauk i badań interdyscyplinarnych; 2. Modele i kierunki integracji, poszukiwanie formuły integracyjnej; 3. Kulturowe problemy integracji nauk;

4. Idee filozoficzne w nauce; 5. Technologia jako konsekwencja i stymulator rozwoju nauki.

W konkursie mogą uczestniczyć wszyscy pracownicy naukowcy, zarówno przedstawiciele nauk szczegółowych, jak filozofowie. Prace o objętości do 22 stron maszynopisu należy kierować pod adresem redakcji: „Studia Filozoficzne”, ul. Nowy Świat 49, 00-042 Warszawa. Konkurs obejmuje prace wydrukowane w roku 1975 lub nadesłane do 30 X 1975. Wśród nagród znajdują się m.in. stypendia zagraniczne oraz indywidualne nagrody naukowe Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Szczegółowe informacje zostaną podane w numerach 2 i 3/1975 „Studiów Filozoficznych”.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Wielka Brytania

ROLA HISTORII NAUKI W KURSACH SPOŁECZNYCH ZAGADNIEŃ NAUKI NA UCZELNIACH BRYTYJSKICH

W *memoriale w sprawie nauczania w Polsce historii nauki i historii techniki* podane zostały informacje na temat miejsca tych dyscyplin w programach uczelni różnych krajów¹. Dane o Wielkiej Brytanii oparte były głównie na wydanym w 1971 r. sprawozdaniu Royal Society. We wrześniu 1974 r. Polskę odwiedził dr D. O. Edge z Uniwersytetu Edynburskiego. Przywiózł on ze sobą materiały (informatory o studiach, broszury informacyjne i skrypty), pozwalające na uaktualnienie naszej wiedzy o nauczaniu historii nauki w Anglii i Szkocji.

Rzecz jest godna uwagi choćby ze względu na postęp ilościowy dokonany w ostatnich latach. Raport Royal Society wymienia 27 uczelni (w większości uniwersytetów) prowadzących takie nauczanie. Dr Edge w jednym ze swoich odczytów w Komitecie Naukoznawstwa PAN mówił już o 48 uniwersytetach i 29 politechnikach. Zaznaczmy jednak, że idzie tu o uczelnie prowadzące kursy „społecznych zagadnień nauki”, z których tylko część obejmuje również przedmiot „historia nauki”. Jest to bowiem w Wielkiej Brytanii tradycyjna dyscyplina akademicka, uniwersytecka, podczas gdy większość nowo otwieranych kursów ma inny rodowód i własne cele. Wiąże się one z powstawaniem, a następnie wzrostem rangi politechnik w tym kraju. W latach pięćdziesiątych wprowadzono do programów ówczesnych college'ów technicznych, które u schyłku minionego dziesięciolecia zaczęły przekształcać się w politechniki nadające bakałareaty i magisteria, niezawodowe „cywilizujące” studia humanistyczne². Obecnie, po latach rozwoju, kursy te, (najczęściej nazywane *science studies*) występują albo w postaci przedmiotów pobocznych dla studentów nauk ścisłych i technicznych, albo w postaci „studiów modularnych” (student wybiera własną kombinację różnych przedmiotów), albo w formie „studiów interdyscyplinarnych”, integrujących w jedną całość zagadnienia z różnych nauk ścisłych i społecznych.

¹ „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1973 nr 2 s. 315—316.

² Nazwy te, a także większość danych ogólnych, zaczerpnięto z artykułu: P. D. Lowe, M. Worboys: *The Teaching of Social Studies of Science and Technology in Polytechnics*. University of Sussex 1974 ss. 25 (maszynopis powielany).